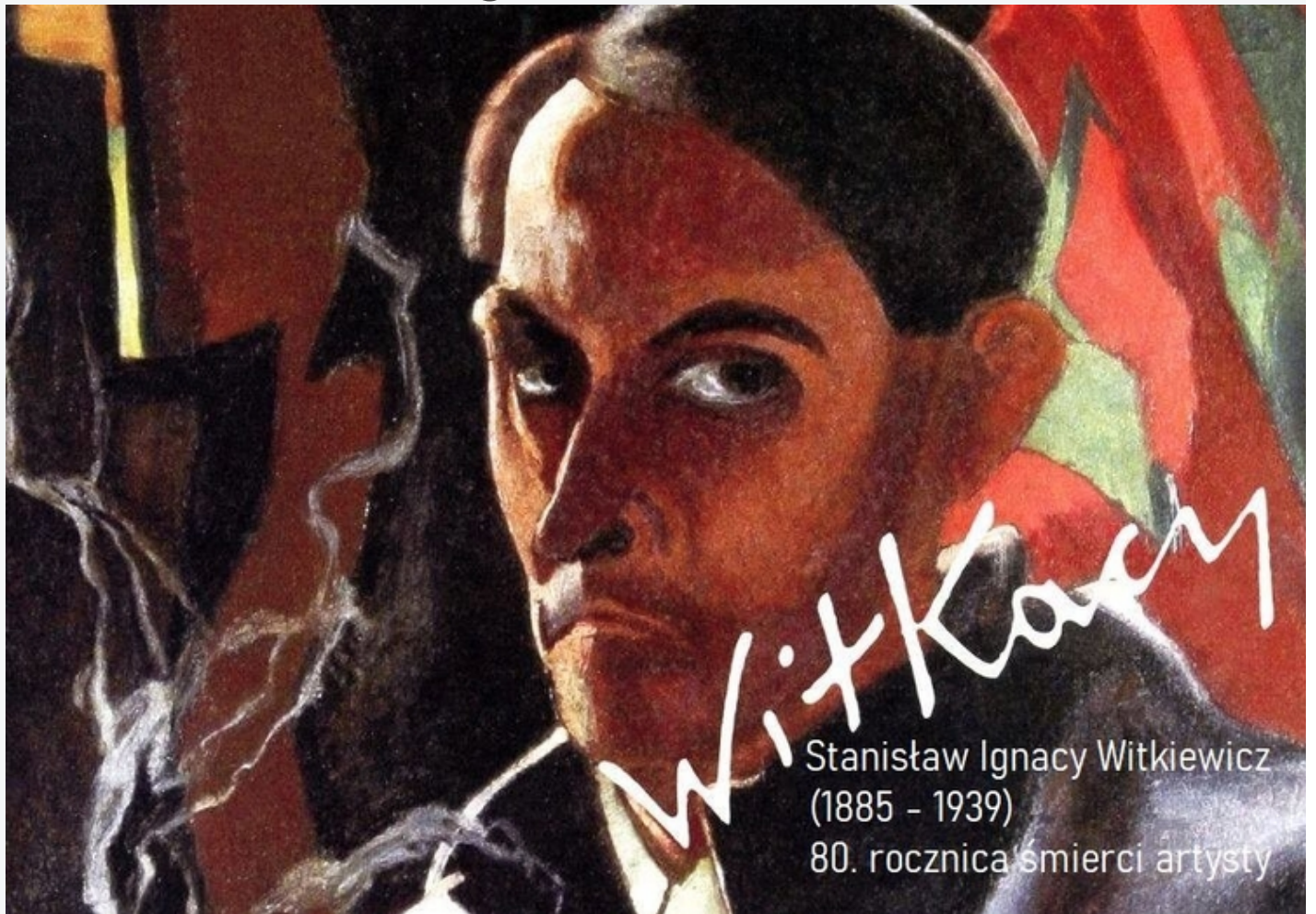

Dzień św. Witkacego

18 września 2019, godz. 18:00
13 muz, pl. Żołnierza Polskiego 2, Szczecin

Program z okazji 80. rocznicy śmierci Stanisława Ignacego Witkiewicza (Witkacego).

W obliczu ostatecznej katastrofy, po napaści na Polskę przez Niemców z jednej i przez Sowietów z drugiej strony artysta widział dla siebie tylko jedno wyjście. 18 września 1939 popełnił samobójstwo. Niewątpliwie do tego desperackiego kroku pchnęło Witkacego wiele zdarzeń i okoliczności, z których najważniejszą była jednak wiadomość podana przez radio 17 września, że do Polski wkroczyła Armia Radziecka. Pisarz miał przeczucie nadciągającej groźby totalitaryzmu, który zniszczy indywidualność jednostki oraz dotychczasowe wartości naszej cywilizacji.

***

Szczecin jest także jednym z „miast Witkacego”, a to dlatego, że nasza Książnica Pomorska ma w

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

DATY WYDARZENIA

18.09.2019:

»[Dom Kultury 13 Muz w Szczecinie](#)

[Szczecin](#)

swoich zbiorach bogate archiwum tego niezwykłego artysty. Na Witkacjana składają się unikatowe fotografie autorstwa Witkacego, listy, rysunki, obrazy. Zbiory zostały pozyskane od Marii Flukowskiej, której archiwum męża przekazała Jadwiga Witkiewiczowa - wdowa po Witkacym. Perłą wśród tych niezwykłych archiwaliów jest kolekcja 1275 listów, jakie pisał Witkacy do swojej żony Jadwigi z Unrugów Witkiewiczowej, wnuczki Juliusza Kossaka. Listy obejmują lata 1923-1939 i są niezwykłym zapisem osobistych emocji i uczuć jak i znakomitym portretem środowiska artystycznego i elit intelektualnych II Rzeczypospolitej.

Stanisław Ignacy Witkiewicz (1885-1939), znany też pod pseudonimem Witkacy, to najoryginalniejsza postać literatury dwudziestolecia międzywojennego, osobowość niezwykle barwna, o wręcz renesansowym zakresie zainteresowań. Był filozofem, teoretykiem, sztuki, malarzem, fotografem, twórcą powieści i dramatów. Wielu widziało w nim jedynie skandalistę i prowokatora lubującego się w gorszeniu nobliwej publiczności, niewielu - artystę wykraczającego poza swój czas, proroka nadchodzącej katastrofy duchowej ludzkości.

Warto znać i poznawać Witkacego, bowiem był to: „Wizjoner wyprzedzający epokę, a zarazem prześmiewca. Przenikliwość jego sądów i katastroficznych przepowiedni pozwala go potomnym odkrywać wciąż na nowo. Jest jednym z niewielu polskich twórców, których znaczenie w historii sztuki światowej wciąż trwa i nie słabnie.”
Cytat za: <http://culture.pl/pl/tworca/stanislaw-ignacy-witkiewicz-witkacy>

Program „Dnia św. Witkacego”

Godz. 18.00. Inauguracja „Dnia św. Witkacego:
- Promocja czasopisma „Witkacy” wydawanego przez Instytut Witkacego w Warszawie,
- Prezentacje multimedialne: „Duszotwarzowzory”, portrety metafizyczne osób bliskich i przyjaciół okresu międzywojnia autorstwa Witkacego oraz „Gębowzory” z kolekcji Stefana Okołowicza.
Godz. 19.00. Premiera spektaklu „Męczycie mnie, za to was lubię” Teatru Boscha z Domu Kultury „13 Muz” na podstawie dramatów Stanisława Ignacego Witkiewicza.

Godz.20.00.

- „Grafo-mania Witkacego” - rozmowa wykładowców z Instytutu Literatury i Nowych Mediów Uniwersytetu Szczecińskiego o twórczości literackiej Stanisława Ignacego Witkiewicza.

- „Prorok metafizycznej pustki” - kilka refleksji nad współczesnością na podstawie kilku cytatów z Witkacego – wykład performatywny Janusza Janiszewskiego.

SZCZEGÓŁY PROGRAMU

1. Promocja czasopisma „Witkacy”.

Czasopismo „Witkacy” wydawane jest przez Instytut Witkacego w Warszawie, który powstał niedawno z inicjatywy grupy witkacologów. Celem głównym Instytutu Witkacego jest popularyzacja twórczości literackiej, artystycznej i filozoficznej oraz upowszechnianie dorobku naukowego, wiedzy o życiu, rodzinie i otoczeniu Stanisława Ignacego Witkiewicza. Ale także poszukiwanie zaginionych dzieł, gromadzenie, digitalizacja, konserwacja, opracowanie naukowe i udostępnianie zbiorów o charakterze muzealnym i archiwalnym. Ważnym zadaniem dla współczesności jest dbanie o trwałą obecność dzieł artysty w światowym obiegu kultury i sztuki, prowadzenie badań naukowych oraz uczestniczenie w krajowych i międzynarodowych projektach poświęconych Witkacemu.

<http://www.witkacy.eu/>

2. Prezentacje multimedialne: „Duszotwarzowzory”, portrety metafizyczne osób bliskich i przyjaciół okresu międzywojnia autorstwa Witkacego oraz „Gębowzory” z kolekcji Stefana Okołowicza.

Za zgodą Stefana Okołowicza mamy niezwykłą okazję zaprezentować Państwu kolekcję zdjęć witkacowskich: „Duszotwarzowzory” - portrety „metafizyczne” osób bliskich i przyjaciół okresu międzywojnia autorstwa Witkacego oraz „Gębowzory” - serie „min” artysty w animacji Stefana Okołowicza.

W trzech prezentacjach zobaczymy zdjęcia - portrety „metafizyczne” osób bliskich i przyjaciół okresu międzywojnia autorstwa samego Witkacego oraz serie „min” ożywionych w formie animacji przez Stefana Okołowicza. Zdjęcia ze zbioru „Duszotwarzowzory” stanowią wyjątkową pozycję wśród fotografii modernistycznej. Dla Witkacego fotografia była wielofunkcyjnym instrumentem poznania bądź maskowania własnej tożsamości i

osobowości. Artysta odszedł od fotografii pejzażowej i piktorialnej na rzecz ekspresjonistycznych, psychologicznie pogłębianych portretów, autoportretów i inscenizowanych parateatralnych scenek. Najcenniejsze jego zdjęcia w tzw. ciasnym kadrze powstały w latach 1912-1919.

Autor kolekcji - Stefan Okołowicz zajmuje się fotografią w praktyce oraz jej historią. Od początku lat siedemdziesiątych kolekcjonuje i opracowuje fotografie Witkacego, wspólnie z Ewą Franczak wydał album „Przeciw Nicości” (Kraków 1986). Swoje zbiory witkacowskie prezentował na wielu wystawach w Polsce i zagranicą.

3. Premiera spektaklu "Męczycie mnie, za to was lubię" Teatru Boscha z Domu Kultury „13 Muz” na podstawie dramatów Stanisława Ignacego Witkiewicza.

Scenariusz spektaklu "Męczycie mnie, za to was lubię" powstał na motywach dramatów Stanisława Ignacego Witkiewicza (1885-1939) - "W małym dworku" oraz "Szewcy". W tych dwóch utworach najlepiej widać zręczność witkiewiczowskiej groteski.

"W małym dworku" dzierżawca Dyapanazy Nibek zabił wystrzałem z rewolweru niewierną żonę. Punktem wyjścia jest więc motyw "fatalnych skutków niewierności", który Witkacy skomplikował motywem "oszukanego kochanka". Anastazja zdradzała nie tylko męża, ale także kuzyna, od którego wolała oficjalistę Kozdronia. Cała sztuka jest więc kaskadą zaskoczeń i odwróceń. Tragiczne Widmo nie budzi niczyjego zdumienia. Boi się go tylko ten, kto powinien cieszyć się z powrotu kochanki, a mianowicie Kozdroń. Cała rodzina przyzwyczaja się do obecności Anastazji, a wiejskie trudy i wywczasy przeplatają dyskusje męża i kochanków. Rozpętanie groteski sięga szczytu w "Szewcach". Podczas, gdy historia wynosi bohaterów z szewskich zydli na urzędowe fotele, najbardziej zawikłane prawdy o przyszłości cywilizacji wypowiadają usta prymitywnych niedouków.

W spektaklu występują:

Lidia Grabikowska, Dorota Łubińska, Iwona Baran, Zdzisława Szyszko, Józef Leszek Wiśniewski, Michał Baranowski, Radosław Wrzesiński, Patryk Adamczyk, Mateusz Busłowski, Krzysztof Urbański.

Scenariusz i reżyseria - Teresa Ciborska.

4. „Grafo-mania Witkacego” - rozmowa wykładowców z Instytutu Literatury i Nowych Mediów Uniwersytetu Szczecińskiego o twórczości literackiej Stanisława Ignacego Witkiewicza. Podsumowanie spotkania z Witkacym będzie miało charakter małej dyskusji zaproszonych gości wraz z publicznością na wzór tzw. „rozmów istotnych”. Witkacy znany jest jako geniusz wyprzedzający swoją epokę i artysta o wielu talentach. Był malarzem, rysownikiem, fotografikiem, dramaturgiem, aktorem, reżyserem, filozofem, teoretykiem i krytykiem sztuki oraz ... powieściopisarzem. Jego twórczość (podobnie jak cała osobowość) nie poddaje się łatwym i jednoznacznym ocenom. Już za życia miał Witkacy zarówno gorliwych wyznawców jak i zagorzałych krytyków odsądzających go od czci i wiary. Jego literaturę niektórzy nazywali wprost – grafomanią. Dlaczego? Ile twarzy ma Witkacy i ile wymiarów jego twórczość? O tych i innych aspektach twórczości porozmawiają nasi wykładowcy. W rozmowie udział wezmą: prof. dr hab. Andrzej Skrendo, prof. dr hab. Jerzy Madejski oraz dr Piotr Krupiński z wydziału humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego.

5. „Prorok metafizycznej pustki” - kilka refleksji nad współczesnością na podstawie kilku cytatów z Witkacego – wykład performatywny Janusza Janiszewskiego.

Witkacy wciąż – a może coraz bardziej wraz z upływem czasu drażni i niepokoi nas współczesnych trafnością i bezwzględnością ocen dotyczących naszej ludzkiej kondycji i sytuacji duchowej człowieka współczesnego. Niektóre jego myśli stają się niezwykle ważne właśnie w dzisiejszym świecie. Dlaczego? Wraz z postępującą w zastraszającym tempie technicyzacją życia, stajemy się częścią wielkiej światowej maszyny konsumpcyjnej, my sami stajemy się bezmyślnymi automatami, dla których coraz mniej liczą się wartości wyższego rzędu poza tzw. „wygodą życiową”. Wybrane cytaty z twórczości i filozofii Witkacego posłużą autorowi do wywołania choć na chwilę refleksji o nas samych – ludziach XXI wieku.

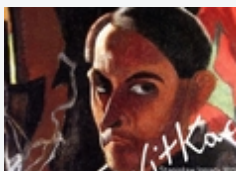
Opieka merytoryczna i organizacyjna nad wydarzeniem:
Janusz Janiszewski, specjalista do spraw

organizacji imprez
e-mail: j.janiszewski@13muz.eu
mobile: +48 501 791 491
www.13muz.eu

Miejsce: Hol oraz Sala Kominkowa DK „13 Muz”.
Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny

Źródło: <https://www.facebook.com/13muz/>

Media

KOMENTARZE

Zaloguj się, aby dodać komentarz.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013.